

værd at tale om. Det vilde altsaa kunne have en virkelig Samfundsbetydning, naturligvis med den Begrændsning, som det angiver sig selv at have, og at det vil for Hillerøds og Slotsfognefs Bedkommende have ikke uvæsentlig Betydning, tror jeg heller ikke kan negtes. Sagen fortjener vistnok derfor den høie Rigsdags og den høitærede Regjerings Velwillie. Jeg vilde meget ønske, at den høitærede Finantsminister vilde skjenke den sin, jeg er da overbevist om, at han vil kunne faae Rigsdagen med sig, tiltrods for hvad der nu er yttret af det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 3die Valgkreds. Naar der er indvendt mod en saadan Ordning, at Ministeren skulde kjøbe Besætning den 1ste April, veed jeg ikke saa lige, hvilken Udgift Staten skulde have deraf, men det veed jeg, at denne Udgift ikke er kastet i Rendestenen. Det er ganske vist usædvanligt, at Regjeringen direkte ved en antagen Bestyrer administrerer en saadan Eiendom, men uden Exempel er det dog ikke. Statens Skove bestyres jo under en saadan Form. Det er jo Staten, der gennem sine antagne Forstembedsmænd administrerer Eiendomme, hvor der baade er Moser og Kjør, Skove og Agre, Eiendomme af store Verdbier, saa den Slags Bestyrelse af Staten er altsaa ikke uden Exempel. Vi have jo nylig erhvervet Eiendomme ved Klosterhebe og Blaavandshul af meget store Arealer, paa hvilke vi have anvendt mange Penge, og som administreres ved af Staten ansatte Bestyrere. Jeg vil imidlertid indrømme, at det er uden Exempel, at almindelige Landeieendomme bestyres paa denne Maade; men Meningene har jo heller ikke været, at denne Eiendom vedblivende skulde bestyres paa denne Maade, men kun en forholdsvis kort Tid, indtil der meldte sig de 30 Kjøbere, og de ville tilvisse snart møde. Jeg tror tillige, at de antagelige Betingelser, som den høitærede Minister maatte sætte, vistnok ville blive saaledes fyldestgjorte, at den samlede Sum ikke vil vise sig at være til nogen væsentlig Skade for Statskassen. Naar det ærede Medlem mente, at der under en Bestyrer ikke kunde ventes nogen Indtægt for Statskassen (Dinesen: Jeg sagde: ikke nogen synderlig), saa forstaar jeg ikke ganske det. Naar en Forpagter kan give 24,000 Kr. om Aaret, hvorfor skulde saa en Bestyrer, der antages af den høitærede Finantsminister, der vistnok ikke er nogen Sinke i landøkonomiske Spørgsmaal, ikke kunne bringe noget Udbytte eller nogen synderlig Indtægt ud af Gaarden. Det kan være, at det ærede Mindretal hellere vil lade Gaarden sælge sig, dersom det havde tilføiet, at det hellere vilde have Gaarden oppraabt til tredie Auktion, udstykket paa den Maade, som foreslaas, eller paa en lignende Maade, og saa sat til endelig Auktion; ja, saa kunde der maasse blive Enighed mellem de ærede Ordførere for Flertallet og for Mindretallet om at rette en Opfordring i saa

Henseende til den høitærede Minister, hvortil der nu vilde være Tid, saa at Sagen kunde endes i skjøn Enighed, men den ærede Ordfører for Mindretallet tilføiede det ikke, han mente, at Gaarden burde sælges samlet og vedblivende holdes samlet. Hvorvidt 5 Edr. Land er formeget, som det ærede Medlem mente, tør jeg ikke sige, men Dobbene paa de enkelte Parceller paa 2½ Ede. Land, der nu ere gjorte, tale ikke imod at sætte Minimumet til 5 Edr. Land. Jeg tror fremdeles, at dette Minimum, som det ogsaa har været Tanken i Forslaget, efter hvad de Bedkommende have meddelt mig, har en hel Del for sig. En Eiendom paa 5 Edr. Land, der er ordentlig dreven, kan nemlig i denne skovrige Egn lettere give en Mand i mindre Raar, hvad man kan kalde en selostændig Stilling, paa Grund af de Bisfortjenester, Wiindtægter, som der vil være Leilighed for ham til at skaffe sig, og det er vistnok det, man har tænkt sig fra Flertallets Side, naar man har sat et Minimum af 5 Edr. Land. Det er meget rigtigt, at Betydningen for Samfundet og ogsaa for den vedkommende Egn kan overvurderes, og det er jo let for de Parter, der ensidig staa paa den ene eller anden Side, at over- eller undervurdere dette Spørgsmaal, men det glæder mig dog, at det høitærede Mindretal ikke tillægger det denne Betydning. — Naar man altsaa ser Sagen fra denne Side, forekommer det mig ogsaa, at det logisk vilde føre til den Slutning, at man saa kan være bekendt at gjøre et passende Offer fra Statskassens Side. Jeg har altsaa med Hensyn til Sagen i Almindelighed taget Ordet for at spie dette til de Indvendinger, som det ærede Mindretal har gjort, for at søge om mulig at ublette det ubehagelige Indtryk, som en saadan Stilling maatte gjøre paa den meget ærede Minister, hvis han skulde have bestemt sig til at vise nogen Smødekomen mod det principale Forslag. — Der er endnu et andet Forslag, der er stillet af mig til Flertallets subsidære Forslag, og som gaar ud paa, at Forpagtningstiden ikke sættes til 12 Aar, men til 8 Aar. Saavidt mig bekendt er 8 Aar Dyrkningsomgangen, og der maa derfor antages ikke at være Noget i Veien for at kunne forpagte Eiendommen heldig ud paa 8 Aar. Vi vilde da, hvis vi skulle være nøbte til at gaa ind paa en saadan Ordning uden at kunne naae noget Bedre, være nærved det Tidspunkt, hvor vi, der staa paa den Betragtning, der er udtalt af den ærede Ordfører for Flertallet, kunne haabe at staa det Maal nærmere, som vi stræbe efter med Hensyn til denne Sag. Naar jeg er Gnesfiller af dette Forslag, har den ærede Ordfører vistnok gjort opmærksom paa, — jeg hørte nemlig ikke det Punkt i hans Foredrag, men jeg tvivler ikke om, at han har sagt det — at hele Flertallet i Grunden er enigt om det, og at det kun er formelt, at jeg staa som Gnesfiller af dette Underændringsforslag;